

Tillaga til þingsályktunar

um fullgildingu samnings milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Túnis.

(Lögð fyrir Alþingi á 132. löggjafarþingi 2005–2006.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) og Lýðveldisins Túnis sem undirritaður var í Genf í Sviss 17. desember 2004.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Með þingsályktunartillögu þessari er leitað heimildar Alþingis til fullgildingar á samningi milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) og Lýðveldisins Túnis sem undirritaður var í Genf í Sviss 17. desember 2004. Meginmál samningsins í íslenskri þýðingu og frumtextinn á ensku er prentaður sem fylgiskjal með þingsályktunartillögu þessari. Viðaukar og bókanir sem fylgja samningnum munu liggja frammi á lestrarsal Alþingis. Samningaviðræður EFTA-ríkjanna og Túnis um fríverslun hófust formlega í Túnis í október 1996. Samningurinn var áritaður eftir sex samningalotur.

EFTA-ríkin hafa nú komið á fríverslunarsamningum við fjórtán ríki og yfirráðasvæði, að samningnum við Túnis meðtöldum og samningi við Lýðveldið Líbanon sem Alþingi samþykkti 10. maí 2005 en bíður enn fullgildingar af hálfu Líbanons.

Samningurinn við Túnis kveður á um afnám tolla á iðnaðarvörum, sjávarafurðum og unnum landbúnaðarvörum. Miðað er við að EFTA-ríkin afnemi alla tolla og aðrar takmarkanir á innflutningi vöru sem samningurinn tekur til um leið og hann öðlast gildi. Túnis afnemi hins vegar tolla á ákveðnu aðlögunartímabili sem lýkur 1. júlí 2008.

Viðskipti með sjávarafurðir reyndist vera eitt erfiðasta atriði í samningaviðræðum EFTA-ríkjanna við Túnis. Sjávarútvegur í Túnis nýtur ríkrar tollverndar og hafa stjórnvöld í Túnis fram til þessa ekki verið reiðubúin til að semja um fríverslun með sjávarafurðir. Rétt er að áréttu að mjög lítill útflutningur er á sjávarafurðum frá Íslandi til Túnis. Af hálfu Íslands var eigi að síður lögð rík áhersla á fríverslun með sjávarafurðir í samningaviðræðunum í samræmi við almenna stefnu Íslands í fríverslunarviðræðum. Niðurstaða samningaviðræðnanna var því sú að fallist var á að Túnis fengi fremur langan aðlögunartíma fyrir fríverslun með sjávarafurðir. Ákvörðun um tilhögun aðlögunartímans verður í höndum sameiginlegrar nefndar er stofnað er til með fríverslunarsamningnum en við það er miðað að öllum tollum á sjávarafurðir skuli hafa verið aflétt eigi síðar en átján árum eftir gildistöku samningsins. Hins vegar skal EFTA-ríkjunum veittur árlegur tollkvóti fyrir sjávarafurðir sem nemur 100 tonnum á hverju ári með 10% tolli. Þessi samningsniðurstaða tryggir EFTA-ríkjunum betri markaðsaðgang með sjávarafurðir í Túnis en samningur Evrópusambandsins við Túnis, en sá

samningur nær ekki til viðskipta með sjávarafurðir. Standa vonir til þess að þessi samningsniðurstaða tryggi nægan markaðsaðgang fyrir útflutning á íslenskum sjávarafurðum til Túnis.

Ákvæði eru einnig í samningnum um vernd fjárfestinga og hugverkaréttinda, þjónustuviðskipti og úrlausn deilumála. EFTA-ríkin skuldbinda sig einnig til að taka upp efnahags-samvinnu við Túnis og til að veita landinu tæknilega aðstoð í því skyni að greiða fyrir framkvæmd samningsins. Verslun með óunnar landbúnaðarvörur fellur undir tvíhliða samning Íslands við Túnis.

Fylgiskjal.

**FRÍVERSUNARSAMNINGUR
MILLI
RÍKJA FRÍVERSUNARSAMTAKA
EVRÓPU
OG
LÝÐVELDISINS TÚNIS**

FORMÁLSORÐ

Ísland, Furstadæmið Liechtenstein, Konungsríkið Noregur og Ríkjasambandið Sviss, sem eru aðilar að Fríverslunarsamtökum Evrópu (hér á eftir nefnd EFTA-ríkin), annars vegar,

og

Lýðveldið Túnis (hér á eftir nefnt Túnis) hins vegar,

sem nefnast hér á eftir sameiginlega samningsaðilar,

HAGA Í HUGA mikilvægi þeirra tengsla sem eru milli EFTA-ríkjanna og Túnis, einkum yfirlýsingarinnar um samvinnu sem var undirrituð í Zermatt í desember 1995, og eiga þá ósk sameiginlega að efla þessi tengsl og koma þannig á nánum og varanlegum samskiptum,

MINNAST þess ásetnings síns að taka á virkan hátt þátt í efnahagslegum samruna Evrópu og Miðjarðarhafslanda og stuðla að stærra og samstilltara fríverslunarsvæði þessara svæða og gera sér grein fyrir samrunamarkmiði landa Norður-Afríku,

HAGA Í HUGA að samningsaðilar leggja ríka áherslu á meginreglur sáttmála Sameinuðu þjóðanna, einkum virðingu fyrir mannréttindum og frelsi í stjórnámálum og atvinnulífi, sem samvinna EFTA-ríkjanna og Túnis byggist á,

VILJA skapa hagstæð skilyrði fyrir þróun og fjölbreytni í viðskiptum sín á milli og aukna samvinnu, bæði viðskiptalega og efnahagslega, á sviðum þar sem samningsaðilar eiga sameiginlegra hagsmuna að gæta, á grundvelli jafnréttis, gagnkvæms ávinnings, jafnræðis og þjóðaréttar,

**FREE TRADE AGREEMENT
BETWEEN
THE STATES OF THE EUROPEAN
FREE TRADE ASSOCIATION
AND
THE REPUBLIC OF TUNISIA**

PREAMBLE

The Republic of Iceland, the Principality of Liechtenstein, the Kingdom of Norway, the Swiss Confederation as Members of the European Free Trade Association (hereinafter called the EFTA States), on the one part,

and

the Republic of Tunisia (hereinafter called Tunisia), on the other:

hereinafter collectively referred to as the Parties,

CONSIDERING the importance of the links existing between the EFTA States and Tunisia, in particular the Declaration on co-operation signed in Zermatt in December 1995, and recognizing the common wish to strengthen these links, thus establishing close and lasting relations;

RECALLING their intention to participate actively in the process of economic integration in the Euro-Mediterranean region, and the creation of an enlarged and harmonious free trade area between the European and Mediterranean countries and conscious of the objective of integration between the countries of the Maghreb;

CONSIDERING the importance which the Parties attach to the principles of the United Nations Charter, particularly the observance of human rights and political and economic freedom, which form the very basis for co-operation between the EFTA States and Tunisia;

DESIRING to create favourable conditions for the development and diversification of trade between them and for the promotion of commercial and economic co-operation in areas of common interest on the basis of equality, mutual benefit, non-discrimination and international law;

BYGGJA Á réttindum sínum og skyldum samkvæmt Marakess-samningnum um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar (hér á eftir nefnd Alþjóðaviðskiptastofnunin (WTO)) og öðrum marghliða og tvíhliða gæringum um samstarf,

ERU STAÐRÁÐIN Í að beita þessum samningi með það að markmiði að varðveita og vernda umhverfið og tryggja hagkvæmstu nýtingu náttúruauðlinda í samræmi við meginregluna um sjálfbæra þróun,

VEITA ATHYGLI þeim ásetningi EFTA-ríkjanna að styðja viðleitni til að auka frelsi í efnahagslífi Túnis og stuðla þannig að efnahagslegum og félagslegum framförum í Túnis,

LÝSA SIG REIÐUBÚIN til að skoða möguleikann á að þróa og efla efnahagstengsl sín svo að þau nái til sviða sem þessi samningur tekur ekki til,

ERU SANNFÆRÐ UM að þessi samningur muni skapa ákjósanlegar aðstæður fyrir tengsl þeirra á sviði efnahagsmála, viðskipta og fjárfestinga,

ERU SANNFÆRÐ um að þessi samningur muni skapa hagstæð skilyrði til að styrkja bæði tvíhliða og marghliða tengsl milli samningsaðilanna á sviði efnahagsmála, vísinda, tækni, félagsmála og menningarmála,

HAGA ÁKVÆÐIÐ, í samræmi við markmið þessi, að gera með sér svohljóðandi samning (hér á eftir nefndur þessi samningur):

I. KAFLI ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Markmið

1. EFTA-ríkin og Túnis skulu stofna fríverslunar-svæði í samræmi við ákvæði þessa samnings með það fyrir augum að örva atvinnustarfsemi á yfirráðasvæðum sínum og bæta þannig lífskjör og atvinnuskilyrði og stuðla að efnahagslegum samruna Evrópu og Miðjarðarhafslánda.
2. Markmið þessa samnings, sem byggist á viðskiptasamböndum milli markaðshagkerfa, eru:
  - a) að auka frelsi í vöruviðskiptum í samræmi við XXIV. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti (hér á eftir nefndur „GATT-samningurinn frá 1994“),

BUILDING on their respective rights and obligations under the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization (hereinafter referred to as “the WTO”) and other multilateral and bilateral instruments of co-operation;

DETERMINED to implement this Agreement with the objective to preserve and protect the environment and to ensure an optimal use of natural resources in accordance with the principle of sustainable development;

NOTING the intention of EFTA States to support efforts to liberalize the Tunisian economy and in that way to contribute to the improvement of economic and social conditions in Tunisia;

DECLARING their readiness to examine the possibility of developing and deepening their economic relations in order to extend them to fields not covered by this Agreement;

CONVINCED that this Agreement will create conditions encouraging economic, trade and investment relations between them;

CONVINCED that this Agreement will create favourable conditions to strengthen both bilateral and multilateral relations between the Parties, in the economic, scientific, technical, social and cultural fields;

HAVE DECIDED, in pursuit of the above, to conclude the following Agreement (hereinafter called this Agreement):

CHAPTER I GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 1

Objectives

1. The EFTA States and Tunisia shall establish a free trade area in accordance with the provisions of this Agreement with a view to spurring economic activities in their territories, thereby raising standards of living and improving employment conditions and contributing to Euro-Mediterranean economic integration.
2. The objectives of this Agreement, which is based on trade relations between market economies are:
  - (a) to achieve the liberalisation of trade in goods, in conformity with Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade (hereinafter referred to as “the GATT 1994”);

- b) að móta smám saman umhverfi sem stuðlar að auknum fjárfestingum og þjónustuviðskiptum,
- c) að skapa eðlileg samkeppnisskilyrði í viðskiptum milli samningsaðilanna og tryggja fullnægjandi og árangursríka vernd hugverkaréttinda og
- d) að styðja við samræmda þróun efnahagstengsla milli samningsaðilanna með auknum viðskiptum, efnahagssamvinnu og tæknilegri aðstoð.

2. gr.

Viðskipta- og efnahagstengsl sem falla undir þennan samning

Samningur þessi gildir um viðskiptasambönd milli einstakra EFTA-ríkja annars vegar og Túnis hins vegar en ekki um viðskiptasambönd milli einstakra EFTA-ríkja nema kveðið sé á um annað í þessum samningi.

3. gr.

Svæðisbundið gildissvið

Samningur þessi tekur til yfirráðasvæða samningsaðila nema kveðið sé á um annað í I. viðauka.

**II. KAFLI
VÖRUVIÐSKIPTI**

4. gr.

Gildissvið

1. Kafli þessi gildir um eftirtaldar framleiðsluvörur sem eru upprunnar í EFTA-ríki eða Túnis:
  - a) allar framleiðsluvörur sem heyra undir 25. til 97. kafla í samræmdri vörulýsingar- og vöruheitaskrá (ST), að undanskildum þeim framleiðsluvörum sem skráðar eru í II. viðauka,
  - b) unnar landbúnaðarvörur sem tilgreindar eru í bókun A, að teknu viðeigandi tilliti til fyrirkomulags þess sem kveðið er á um í þeirri bókun, og
  - c) fisks og annarra sjávarafurða sem kveðið er á um í III. viðauka.
2. Túnis og hvert EFTA-ríki um sig hafa gert með sér tvíhliða samninga um viðskipti með landbúnaðarvörur. Þeir samningar eru hluti af gerningum um stofnun fríverslunarsvæðis EFTA-ríkjanna og Túnis.

5. gr.

Upprunareglur og samvinna um tollaframkvæmd

Í bókun B er kveðið á um upprunareglur og fyrirkomulag á samvinnu stjórnvalda.

- (b) to gradually develop an environment conducive to increased investment flows and enhanced trade in services;
- (c) to provide fair conditions of competition for trade between the Parties to the Agreement and to ensure adequate and effective protection of intellectual property rights; and
- (d) to support the harmonious development of economic relations between the Parties through the expansion of trade and economic co-operation and technical assistance.

ARTICLE 2

Trade relations governed by this Agreement

This Agreement applies to trade relations between, on the one side, the individual EFTA States and, on the other side, Tunisia, but not to the trade relations between individual EFTA States, except if otherwise provided for in this Agreement.

ARTICLE 3

Territorial application

This Agreement shall apply to the territories of the Parties except as provided for in Annex I.

**CHAPTER II
TRADE IN GOODS**

ARTICLE 4

Scope

1. This Chapter shall apply to the following products originating in an EFTA State or Tunisia:
  - (a) all products falling within Chapters 25 to 97 of the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), excluding the products listed in Annex II;
  - (b) processed agricultural products specified in Protocol A, with due regard to the arrangements provided for in that Protocol;
  - (c) fish and other marine products as provided for in Annex III.
2. Tunisia and each individual EFTA State have concluded agreements on trade in agricultural products on a bilateral basis. These agreements form part of the instruments establishing a free trade area between the EFTA States and Tunisia.

ARTICLE 5

Rules of origin and co-operation in customs administration

Protocol B lays down the rules of origin and methods of administrative cooperation.

6. gr.

Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif

1. Engir nýir innflutningstollar eða gjöld, sem hafa samsvarandi áhrif, skulu lögð á viðskipti milli EFTA-ríkjanna og Túnis.
2. EFTA-ríkin skulu, frá og með gildistöku þessa samnings, afnema alla innflutningstolla og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif.
3. Túnis skal smám saman afnema innflutningstolla og gjöld, sem hafa samsvarandi áhrif, í samræmi við IV. viðauka.

7. gr.

Grunntollar

1. Innflutningsgjöld samningsaðila skulu tengjast tollum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar eða svara til þeirra gjalda sem í gildi eru 1. janúar 2004, séu þau lægri. Komi almennar tollalækkanir gagnvart öllum (*erga omnes*) til framkvæmda við, fyrir eða eftir gildistöku þessa samnings gildir lækkaða gjaldið.
2. Samningsaðilar skulu tilkynna hver öðrum um þau gjöld sem í gildi eru hjá þeim á gildistökudegi þessa samnings.

8. gr.

Fjáröflunartollar

Ákvæði 6. gr. gilda þar að auki um fjáröflunartolla.

9. gr.

Tollar og magntakmarkanir á útlutning

EFTA-ríkin og Túnis skulu, með fyrirvara um ákvæði GATT-samningsins frá 1994, ekki leggja tolla eða gjöld, sem hafa samsvarandi áhrif, á útlutning sinn á milli né setja á hann magntakmarkanir eða gera aðrar ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif.

10. gr.

Magntakmarkanir á innflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif

1. Með fyrirvara um ákvæði GATT-samningsins frá 1994:
  - a) skulu engar nýjar magntakmarkanir settar á innflutning eða aðrar ráðstafanir gerðar sem hafa samsvarandi áhrif á viðskipti milli EFTA-ríkjanna og Túnis,
  - b) skulu magntakmarkanir á innflutningi og aðrar ráðstafanir, sem hafa samsvarandi áhrif á viðskipti milli EFTA-ríkjanna og Túnis, afnumdar frá gildistöku þessa samnings.

ARTICLE 6

Customs duties on imports and charges having equivalent effect

1. No new customs duty on imports or charge having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Tunisia.
2. The EFTA States shall abolish on the date of entry into force of this Agreement all customs duties on imports and any charges having equivalent effect.
3. Tunisia shall gradually eliminate its customs duties on imports and any charges having equivalent effect in accordance with Annex IV.

ARTICLE 7

Basic duties

1. The applicable rates for imports between the Parties shall be the WTO bound rate, or if lower, the applied rate enforced as of 1 January 2004. If, by, before or after the entry into force of this Agreement, a tariff reduction is applied on an *erga omnes* basis, the reduced rate shall apply.
2. The Parties shall communicate to each other their respective rates applied on the date of the entry into force of this Agreement.

ARTICLE 8

Customs duties of a fiscal nature

The provisions of Article 6 shall also apply to customs duties of a fiscal nature.

ARTICLE 9

Customs duties and quantitative restrictions on exports

Without prejudice to the provisions of the GATT 1994, the EFTA States and Tunisia shall not apply to exports between themselves either customs duties or charges having equivalent effect, or quantitative restrictions or measures having equivalent effect.

ARTICLE 10

Quantitative restrictions on imports and measures having equivalent effect

1. Without prejudice to the provisions of the GATT 1994:
  - (a) no new quantitative restriction on imports or any other measures having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Tunisia;
  - (b) quantitative restrictions on imports and any other measures having equivalent effect in trade between the EFTA States and Tunisia shall be abolished from the entry into force of this Agreement.

2. Ákvæði b-liðar 1. mgr. gilda ekki um framleiðsluvörur sem falla í D-flokk í IV. viðauka. Sameiginlega nefndin skal endurskoða það fyrirkomulag sem gilda á um slíkar framleiðsluvörur fjórum árum eftir gildistöku samningsins.

11. gr.

Innlendir skattar og reglur

1. Samningsaðilar skulu leggja á innlenda skatta og önnur gjöld og beita innlendum fjármálareglum í samræmi við III. gr. GATT-samningsins frá 1994 og aðra viðeigandi samninga Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

2. Útflýgjendur skulu ekki njóta hærri endurgreiðslu á innlendum sköttum en nemur beinum eða óbeinum sköttum á framleiðsluvörur sem eru fluttar út til yfirráðasvæðis samningsaðila.

12. gr.

Tæknireglugerðir

1. Farið skal með réttindi og skyldur samningsaðilanna, að því er varðar tæknireglugerðir, staðla og samræmismat, í samræmi við samning Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um tæknilegar viðskiptahindranir.

2. Samningsaðilar skulu auka samvinnu á sviði tæknireglugerða, staðla og samræmismats með það fyrir augum að auka gagnkvæman skilning á kerfum hver annars og auðvelda aðgang að mörkuðum þeirra og undirbúa þannig jarðveginn fyrir samninga um gagnkvæma viðurkenningu. Hlutaðeigandi samningsaðilar skulu hafa samráð sín á milli í sameiginlegu nefndinni með það fyrir augum að koma þessum markmiðum til framkvæmda.

3. Samningsaðilar samþykkja, með fyrirvara um 1. mgr., að hafa þegar í stað samráð sín á milli í sameiginlegu nefndinni til að finna viðeigandi lausn í samræmi við samning Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um tæknilegar viðskiptahindranir telji Túnis eða samningsaðili Fríverslunarsamtaka Evrópu að einn eða fleiri samningsaðilar Fríverslunarsamtaka Evrópu eða Túnis hafi gert ráðstafanir sem gætu skapað eða hafi skapað hindrun í viðskiptum.

13. gr.

Ráðstafanir er varða hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna

Ákvæði samnings Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um beitingu ráðstafana er varða hollustuhætti og plöntuheilbrigði eiga við um réttindi og skyldur samningsaðilanna að því er varðar ráðstafanir um hollustuhætti og plöntuheilbrigði.

2. The provisions of paragraph 1(b) shall not apply to products in category D appearing in Annex IV. The arrangements to be applied to such products shall be reexamined by the Joint Committee four years after the entry into force of the Agreement.

ARTICLE 11

Internal taxation and regulations

1. The Parties commit themselves to apply any internal taxes and other charges and regulations in accordance with Article III of the GATT 1994 and other relevant WTO Agreements.

2. Exporters may not benefit from repayment of internal taxation in excess of the amount of direct or indirect taxation imposed on products exported to the territory of one of the Parties.

ARTICLE 12

Technical regulations

1. The rights and obligations of the Parties in respect of technical regulations, standards and conformity assessment shall be governed by the WTO Agreement on Technical Barriers to Trade.

2. The Parties shall strengthen their co-operation in the field of technical regulations, standards and conformity assessment, with a view to increasing the mutual understanding of their respective systems and facilitating access to their respective markets, thereby preparing the ground for mutual recognition agreements. The Parties concerned shall consult each other in the Joint Committee in view of the implementation of the objective set out in paragraph 1.

3. Without prejudice to paragraph 1, the Parties agree to hold immediate consultations in the framework of the Joint Committee where Tunisia or an EFTA Party considers that one or more EFTA Parties or Tunisia have taken measures which are likely to create, or have created, an obstacle to trade, in order to find an appropriate solution in conformity with the WTO Agreement on Technical Barriers to Trade.

ARTICLE 13

Sanitary and phytosanitary measures

The rights and obligations of the Parties in respect of sanitary and phytosanitary measures shall be governed by the WTO Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

14. gr.

Ríkiseinkasala

1. EFTA-ríkin og Túnis skulu tryggja aðlögun á ríkiseinkasölu í viðskiptum án þess að það hafi áhrif á réttindi og skyldur samkvæmt GATT-samningnum frá 1994, þannig að ríkisborgurum EFTA-ríkjanna og Túnis verði ekki mismunað að því er varðar skilyrði til aðdráttá og markaðssetningar á vörum við gildistöku þessa samnings.

2. Ákvæði þessarar greinar gilda um hvern þann aðila sem, fyrir hönd lögbærra yfirvalda aðila að þessum samningi, að lögum eða í reynd, beint eða óbeint, hefur umsjón með, tekur ákvarðanir um eða hefur sýnileg áhrif á innflutning eða útflutning milli samningsaðila. Þessi ákvæði gilda á sama hátt um ríkiseinkasölu sem ríkið hefur veitt öðrum aðilum.

15. gr.

Styrkir

1. Farið skal með réttindi og skyldur samningsaðila, að því er varðar styrki og jöfnunarráðstafanir, í samræmi við VI. og XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994, samning Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um styrki og jöfnunarráðstafanir og samning Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um landbúnað.

2. Komist samningsaðili að því að veittir eru styrkir sem hafa áhrif á viðskipti við annan samningsaðila er hlutaðeigandi samningsaðila heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir í samræmi við fyrrgreindan samning og viðeigandi innlendar framkvæmdarreglur.

3. Áður en EFTA-ríki eða Túnis, eftir því sem við á, hefur rannsókn í því skyni að ákvarða hvort og að hve miklu leyti styrkir eru veittir í Túnis eða EFTA-ríki og áhrif þess, eins og kveðið er á um í 11. gr. samningsins um styrki og jöfnunarráðstafanir, skal samningsaðilinn, sem hyggst hefja rannsókn, senda skriflega tilkynningu um það til samningsaðilans, sem sæta á rannsókn vegna vara sinna, og veita þrjátíu daga frest til að finna lausn sem allir samningsaðilar geta sætt sig við. Efna skal til samráðs í sameiginlegu nefndinni, ef einhver samningsaðila fer fram á það, innan 10 daga frá viðtöku tilkynningarinnar.

16. gr.

Undirboð

1. Farið skal með réttindi og skyldur samningsaðila, að því er varðar beitingu ráðstafana gegn undirboðum, í samræmi við VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og samninginn um framkvæmd VI. gr. GATT-samningsins frá 1994.

2. Þegar EFTA-ríki eða Túnis, eftir því sem við á,

ARTICLE 14

State monopolies

1. The EFTA States and Tunisia shall adjust, without affecting rights and obligations under the GATT 1994, any state monopolies of a commercial character so as to ensure that, by the entry into force of this Agreement, no discrimination regarding the conditions under which goods are procured and marketed exists between nationals of the EFTA States and of Tunisia.

2. The provisions of this Article shall apply to any body through which the competent authorities of the Parties to this Agreement, in law or in fact, either directly or indirectly supervise, determine or appreciably influence imports or exports between the Parties to this Agreement. These provisions shall likewise apply to monopolies delegated by the State to other bodies.

ARTICLE 15

Subsidies

1. The rights and obligations of the Parties in respect of subsidies shall be governed by Articles VI and XVI of the GATT 1994, the WTO Agreement on Subsidies and Countervailing Measures and the WTO Agreement on Agriculture.

2. If a Party finds that subsidies are granted which affect trade with another Party, the Party concerned may take appropriate measures in accordance with the above mentioned Agreements and the relevant internal executive regulations.

3. Before an EFTA State or Tunisia, as the case may be, initiates an investigation to determine the existence, degree and effect of any alleged subsidy in Tunisia, or in an EFTA State, as provided for in Article 11 of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures, the Party considering initiating an investigation shall notify in writing the Party whose goods are subject to investigation and allow for a 30 day period with a view to finding a mutually acceptable solution. The consultations shall take place in the Joint Committee if any Party so requests within 10 days from the receipt of the notification.

ARTICLE 16

Anti-Dumping

1. The rights and obligations of the Parties in respect of the application of antidumping measures shall be governed by Article VI of the GATT 1994 and the Agreement on Implementation of Article VI of the GATT 1994.

2. After an EFTA State or Tunisia, as the case

fær nægilega vel rökstutt erindi, skal samningsaðilinn tilkynna þeim samningsaðila, sem talinn er bjóða vörur sínar á undirboðskjörum, um það skriflega, áður en rannsókn hefst samkvæmt ákvæðum samningsins sem um getur í 1. mgr., og gefa frest til samráðs til að leita lausnar sem báðir aðilar geta sætt sig við. Tilkynna skal hinum samningsaðilunum um niðurstöður samráðsins.

3. Samningsaðilar skulu, að beiðni hvaða samningsaðila sem er, halda fund í sameiginlegu nefndinni til að endurskoða efni þessarar greinar.

17. gr.

Reglur um samkeppni fyrirtækja

1. Eftirfarandi samrýmist ekki réttri framkvæmd þessa samnings að því leyti sem það hefur áhrif á viðskipti milli EFTA-ríkis og Túnis:

a) allir samningar milli fyrirtækja, ákvarðanir samtaka fyrirtækja og samstilltar aðgerðir fyrirtækja sem miða að því að koma í veg fyrir, takmarka eða raska samkeppni eða leiða til slíks,

b) misnotkun eins eða fleiri fyrirtækja á yfirburðastöðu á yferráðasvæðum samningsaðila í heild eða á verulegum hluta þeirra.

2. Ákvæði 1. mgr. gilda einnig um starfsemi opinberra fyrirtækja og fyrirtækja sem njóta sér- eða einkaréttinda er samningsaðilar hafa veitt þeim en beiting ákvæðanna má þó ekki hindra, að lögum eða í reynd, framkvæmd opinberra verkefna sem þeim hafa verið falin.

3. Ákvæði 1. og 2. mgr. skulu ekki túlkuð þannig að af þeim skapist beinlínis nýjar kvaðir á fyrirtæki.

4. Telji samningsaðili að tiltekið athæfi samrýmist ekki ákvæðum 1. og 2. mgr. skulu hlutaðeigandi samningsaðilar veita sameiginlegu nefndinni nauðsynlega aðstoð til að rannsaka málið og, ef við á, binda enda á athæfið sem mótmælt var. Hafi viðkomandi samningsaðili ekki bundið enda á athæfið, sem mótmælt var, innan þess tíma sem sameiginlega nefndin ákveður, eða komist nefndin ekki að samkomulagi eftir samráð eða þrjátíu dögum eftir að málinu er vísað til hennar, er hlutaðeigandi samningsaðila heimilt að gera þær ráðstafanir sem hann telur nauðsynlegar til að leysa þann vanda sem viðkomandi athæfi hefur skapað. Ákvæði 37. gr. gilda um beitingu og niðurfellingu slíkra ráðstafana.

18. gr.

Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinna framleiðsluvara

1. Ef innflutningur framleiðsluvöru, sem er upp-

may be, receives a properly documented application and before initiation of an investigation under the provisions of the Agreement referred to in paragraph 1, that Party shall notify in writing the Party whose goods are allegedly being dumped and allow for consultations with a view to finding a mutually acceptable solution. The outcome of the consultations shall be communicated to the other Parties.

3. The Parties shall, upon request of any Party, meet in the Joint Committee to review the contents of this Article.

ARTICLE 17

Rules of competition concerning undertakings

1. The following are incompatible with the proper functioning of this Agreement in so far as they may affect trade between an EFTA State and Tunisia:

(a) all agreements between undertakings, decisions by associations of undertakings and concerted practices between undertakings which have as their object or effect the prevention, restriction or distortion of competition;

(b) abuse by one or more undertakings of a dominant position in the territories of the Parties as a whole or in a substantial part thereof.

2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to the activities of public undertakings, and undertakings for which the Parties grant special or exclusive rights, in so far as the application of these provisions does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular public tasks assigned to them.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not be construed such as to create any direct obligations for undertakings.

4. If a Party considers that a given practice is incompatible with the provisions of paragraphs 1 and 2, the Parties concerned shall give to the Joint Committee all the assistance required in order to examine the case and, where appropriate, eliminate the practice objected to. If the Party in question fails to put an end to the practice objected to within the period fixed by the Joint Committee or if the Joint Committee fails to reach an agreement after consultations, or after thirty days following referral for such consultations, the Party concerned may adopt appropriate measures to deal with the difficulties resulting from the practice in question. The application and removal of such measures shall be governed by Article 37.

ARTICLE 18

Emergency action on imports of particular products

1. Where any product originating in a Party, as a

runnin hjá samningsaðila, inn á yfirráðasvæði annars samningsaðila eykst svo mjög, á grundvelli beitingar þessa samnings, og á sér stað við slík skilyrði að það veldur eða gæti valdið alvarlegum skaða fyrir innlenda framleiðendur sambærilegra vara eða samkeppnisvara á yfirráðasvæði samningsaðilans, sem flytur inn, eða alvarlegri röskun í einhverri grein atvinnulífsins eða erfiðleikum sem gætu leitt til alvarlegra efnahagsþrenginga á einstökum svæðum samningsaðilans sem flytur inn, er honum heimilt að grípa til verndarráðstafana í samræmi við XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994 og samning Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um verndarráðstafanir.

2. Áður en verndarráðstöfunum samkvæmt ákvæðum XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994 og samningi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um verndarráðstafanir er beitt skal samningsaðilinn, sem hyggst beita slíkum ráðstöfunum, veita sameiginlegu nefndinni allar upplýsingar sem máli skipta við nákvæma rannsókn málsins svo að finna megi lausn sem samningsaðilar geta sætt sig við.

3. Samningsaðilar skulu þegar í stað hafa samráð sín á milli í sameiginlegu nefndinni í því skyni að finna slíka lausn. Takist samningsaðilunum ekki að ná samkomulagi með samráði innan þrjátíu daga frá því að samráð var hafið er samningsaðilanum, sem hyggst beita verndarráðstöfunum, heimilt að gera það í samræmi við ákvæði XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994 og ákvæði samnings Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um verndarráðstafanir.

4. Ef EFTA-ríki eða Túnis krefst stjórnsýslumæðferðar vegna innflutnings á framleiðsluvörum, sem telja má líklegt að leitt geti til þeirra erfiðleika sem um getur í þessari grein, í því skyni að veita fljótt upplýsingar um hvert horfir með viðskiptaflæði skal það tilkynna hinum samningsaðilanum um það.

5. Ef útlitið er tvísýnt og tafir gætu valdið skaða sem erfitt yrði að bæta er heimilt að grípa til aðgerða skv. 1. mgr. til bráðabirgða án undangengins samráðs með því skilyrði að samráðið fari fram strax í kjölfar aðgerða.

6. Þegar grípa þarf til verndarráðstafana samkvæmt þessari grein skulu samningsaðilar einkum beita þeim ráðstöfunum sem valda sem minnstri röskun á því að markmiðum þessa samnings verði náð.

7. Tilkynna ber um verndarráðstafanirnar til sameiginlegu nefndarinnar án tafar og efna til samráðs um þær með reglubundnum hætti, einkum með það fyrir augum að fella þær niður um leið og aðstæður leyfa.

result of the application of this Agreement, is being imported into the territory of another Party in such increased quantities and under such conditions as to constitute a substantial cause of serious injury or threat thereof to the domestic industry of like or directly competitive products in the territory of the importing Party, or of serious disturbances in any sector of the economy or difficulties which could bring about serious deterioration in the economic situation of a region of the importing Party, the importing Party may take safeguard measures in accordance with Article XIX GATT 1994 and the WTO Agreement on Safeguards.

2. Before applying safeguard measures pursuant to the provisions of Article XIX GATT 1994 and the WTO Agreement on Safeguards, the Party intending to apply such measures shall supply the Joint Committee with all relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking a solution acceptable to the Parties.

3. In order to find such a solution, the Parties shall immediately hold consultations within the Joint Committee. If, as a result of the consultations, the Parties do not reach an agreement within thirty days of the initiation of the consultations on a solution to avoid the application of the safeguard measures, the Party intending to apply safeguard measures may do so in accordance with the provisions of Article XIX GATT 1994 and the WTO Agreement on Safeguards.

4. In the event of an EFTA State or Tunisia subjecting imports of products liable to give rise to the difficulties referred to in this Article to an administrative procedure having as its purpose the rapid supply of information on trade flow trends, it shall inform the other Party.

5. In critical circumstances, where delay would cause damage which it would be difficult to repair, action under paragraph 1 of this Article may be taken provisionally without prior consultation, on the condition that consultation shall be effected immediately after taking such action.

6. In the selection of safeguard measures pursuant to this Article, Parties shall give priority to those which cause least disturbance to the achievement of the objectives of this Agreement.

7. Safeguard measures shall be notified immediately to the Joint Committee and shall be the subject of periodic consultations within the Committee, particularly with a view to their abolition as soon as circumstances permit.

19. gr.

Endurskipulagning

1. Túnis er heimilt, í takmarkaðan tíma, að gera sérstakar ráðstafanir í formi tollahækkunar þar sem vikið er frá ákvæðum 6. gr.

2. Ráðstafanirnar skulu eingöngu varða nýjan iðnað eða einstakar greinar atvinnulífs sem verið er að endurskipuleggja eða þar sem alvarlegir erfiðleikar steðja að, einkum þegar erfiðleikarnir skapa mikil félagsleg vandamál.

3. Innflutningstollar Túnis á upprunavörur frá EFTA-ríkjunum, sem felast í þessum ráðstöfunum, mega ekki fara yfir 25% af verðmæti eftir að ráðstafanirnar eru komnar til framkvæmda og skulu vörur, upprunnar í EFTA-ríkjunum, að einhverju leyti njóta fríðinda umfram aðrar vörur. Heildarverðmæti innfluttra framleiðsluvara, sem þessar ráðstafanir taka til, skal ekki fara yfir 15% af heildarverðmæti innfluttra iðnaðarvara frá EFTA-ríkjunum, eins og skilgreint er í a-lið 1. mgr. 4. gr., á síðasta ári sem hagtölur eru til um.

4. Túnis ber að tilkynna sameiginlegu nefndinni um allar sérstakar ráðstafanir sem það hyggst beita og, að beiðni EFTA-ríkjanna, hafa samráð um þær og málefni viðkomandi atvinnugreinar í sameiginlegu nefndinni áður en þeim er beitt. Ef Túnis gerir slíkar ráðstafanir ber því að afhenda sameiginlegu nefndinni áætlun um afnám tollanna sem lagðir eru á samkvæmt þessari grein. Í áætluninni skal gera grein fyrir afnámi tollanna í jöfnum árlegum áföngum sem hefjist eigi síðar en tveimur árum eftir að þeim er komið á, nema sameiginlega nefndin ákveði aðra áætlun.

5. Sérstökum ráðstöfunum, sem eru tilgreindar í þessari grein, skal ekki beitt lengur en í fimm ár. Allar sérstakar ráðstafanir varðandi endurskipulagningu falla úr gildi þremur árum eftir lok aðlögunartímabilsins sem um getur í IV. viðauka. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að ákveða aðra tímaramma en þá sem um getur í þessari málsgrein.

20. gr.

Endurútlutningur og alvarlegur vöruskortur

1. Leiði beiting ákvæða 9. gr. til þess:

- a) að framleiðsluvara verði flutt aftur út til þriðja lands og samningsaðilinn, sem flytur út, hyggst beita magntakmörkunum á útflutning, útflutningstollum eða ráðstöfunum eða gjöldum sem hafa samsvarandi áhrif gagnvart útflutningi umræddrar framleiðsluvöru þangað, eða

ARTICLE 19

Structural adjustment

1. Exceptional measures of limited duration in the form of increased customs duties which derogate from the provisions of Article 6 may be taken by Tunisia.

2. These measures may only concern infant industries, or certain sectors undergoing restructuring or facing serious difficulties, particularly where these difficulties produce important social problems.

3. Customs duties on imports applicable in Tunisia to products originating in the EFTA States introduced by these measures may, after the introduction of these measures, not exceed in total 25 per cent ad valorem and shall maintain an element of preference for products originating in the EFTA States. The total value of imports of the products which are subject to these measures may not exceed 15 per cent of total imports of industrial products from the EFTA States as defined in paragraph 1(a) of Article 4 during the last year for which statistics are available.

4. Tunisia shall inform the Joint Committee of any exceptional measures it intends to take and, at the request of the EFTA States, consultations shall be held in the Joint Committee on such measures and the sectors to which they apply before they are implemented. When taking such measures Tunisia shall provide the Joint Committee with a schedule for the elimination of the customs duties introduced under this Article. This schedule shall provide for a phasing out of these duties at equal annual rates starting at the latest 2 years after their introduction, unless the Joint Committee decides on a different schedule.

5. The application of exceptional measures specified in this Article shall not exceed five years. All exceptional measures regarding structural adjustment shall cease to apply three years after the end of the transitional period referred to in Annex IV. The Joint Committee may decide on different time periods than those referred to in this paragraph.

ARTICLE 20

Re-export and serious shortage

1. Where compliance with the provisions of Article 9 leads to:

- (a) re-export to a third country against which the exporting Party maintains, for the product concerned, quantitative export restrictions, export duties or measures or charges having equivalent effect; or

b) að alvarlegur skortur verði eða gæti orðið á framleiðsluvöru sem er nauðsynleg fyrir samningsaðila sem flytur út,

og framangreindar aðstæður valda eða gætu valdið samningsaðilanum, sem flytur út, alvarlegum erfiðleikum er þeim samningsaðila heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir.

2. Samningsaðili, sem hyggst gera ráðstafanir samkvæmt þessari grein, skal þegar í stað tilkynna hinum samningsaðilunum og sameiginlegu nefndinni um það. Sameiginlega nefndin skal rannsaka málið og getur tekið hvers konar ákvarðanir til að leysa það. Hafi engin ákvörðun verið tekin þrjátíu dögum eftir að málinu var vísað til sameiginlegu nefndarinnar er hlutaðeigandi samningsaðila heimilt að samþykkja viðeigandi ráðstafanir til að leysa vandann. Tilkynna skal sameiginlegu nefndinni þegar í stað um þær ráðstafanir. Þegar gera þarf ráðstafanir skal einkum velja þá aðgerð sem veldur minnstri röskun á framkvæmd þessa samnings.

3. Ef óvenjulegar og alvarlegar aðstæður, sem kalla á tafarlausar aðgerðir, koma í veg fyrir að unnt sé að veita upplýsingar eða hefja rannsókn fyrir fram er hlutaðeigandi samningsaðila heimilt að grípa þegar í stað til ráðstafana til að bæta ástandið og skal hann veita hinum samningsaðilunum og sameiginlegu nefndinni upplýsingar um það án tafar.

4. Efna skal til samráðs í sameiginlegu nefndinni með reglubundnum hætti um þær ráðstafanir, sem eru gerðar, með það fyrir augum að setja niður tímaáætlun um afnám þeirra um leið og aðstæður leyfa.

21. gr.

Almennar undantekningar

Ekkert í þessum samningi kemur í veg fyrir bönn eða takmarkanir á innflutningi, útflutningi eða umflutningi vöru sem réttlætast af almennu siðgæði, allsherjarreglu eða almannaöryggi, verndun lífs og heilsu manna, dýra eða gróðurs, verndun þjóðarverðmæta, sem hafa listrænt, sögulegt eða fornfræðilegt gildi, vernd hugverkaréttar eða reglum varðandi gull og silfur né heldur á verndun óendurnýjanlegra náttúruauðlinda. Slík bönn eða takmarkanir skulu þó ekki hafa í för með sér handahófskennda mismunun eða duldar hömlur í viðskiptum milli samningsaðilanna.

22. gr.

Undantekningar af öryggisástandum

Ekkert í þessum samningi kemur í veg fyrir að samningsaðili geri ráðstafanir sem hann telur nauðsynlegar:

(b) a serious shortage, or threat thereof, of a product essential to the exporting Party;

and where the situations referred to above give rise or are likely to give rise to major difficulties for the exporting Party, that Party may take appropriate measures.

2. The Party intending to take measures under this Article shall promptly notify the other Parties and the Joint Committee thereof. The Joint Committee shall examine the situation and may take any decisions needed to put an end to it. In the absence of such a decision within 30 days of the matter being referred to the Joint Committee, the Party concerned may adopt the appropriate measures to remedy the problem. The measures shall be immediately notified to the Joint Committee. In the selection of measures priority must be given to the action which least disturbs the functioning of this Agreement.

3. Where exceptional and critical circumstances requiring immediate action make prior information or examination, as the case may be, impossible, the Party concerned may forthwith apply temporary measures necessary to deal with the situation and shall immediately inform the other Parties and the Joint Committee thereof.

4. The measures taken shall be the subject of periodic consultations within the Joint Committee with a view to their elimination as soon as circumstances permit.

ARTICLE 21

General exceptions

Nothing in this Agreement shall preclude prohibitions or restrictions on imports, exports or goods in transit justified on grounds of public morality, public policy or public security, of the protection of health and life of humans, animals or plants, of the protection of national treasures possessing artistic, historic or archaeological value, of the protection of intellectual property or of regulations concerning gold and silver or conservation of exhaustible natural resources. Such prohibitions or restrictions shall not, however, constitute a means of arbitrary discrimination or disguised restriction on trade between the parties.

ARTICLE 22

Security exceptions

Nothing in this Agreement shall prevent a Party from taking any measures which it considers necessary:

- a) til að koma í veg fyrir að veittar séu upplýsingar sem eru andstæðar mikilvægum öryggishagsmunum hans,
- b) til að vernda mikilvæga öryggishagsmuni sína eða standa við skuldbindingar sínar á alþjóðavettvangi eða yfirlýsta stefnu
- i) að því er varðar viðskipti með vopn, skotfæri og hergögn, að því tilskildu að ráðstafanirnar raski ekki samkeppnisstöðu að því er varðar framleiðsluvörur sem eru ekki ætlaðar sérstaklega til hernaðar, og önnur viðskipti með vörur, efni eða þjónustu sem er beint eða óbeint í þágu hernaðaraðila,
- ii) varðandi bann við dreifingu efna- og lífefna-vopna, kjarnavopna eða annarra kjarna-sprengna, eða
- iii) á stríðstímum eða þegar alvarleg spennan ríkir í alþjóðamálum.
- (a) to prevent the disclosure of information contrary to its essential security interests;
- (b) for the protection of its essential security interests or for the implementation of international obligations or national policies
- (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war, provided that such measures do not impair the conditions of competition in respect of products not intended for specifically military purposes, and to such traffic in other goods, materials and services as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment; or
- (ii) relating to the non-proliferation of biological and chemical weapons, nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
- (iii) taken in time of war or other serious international tension.

III. KAFLI HUGVERKAVERND

23. gr.

Hugverkavernd

1. Samningsaðilar skulu gera ráðstafanir til að veita og tryggja fullnægjandi og árangursríka vernd hugverkaréttinda án mismununar, þ.m.t. ráðstafanir til að vernda þessi réttindi gegn brotum, einkum eftirlíkingu og ólöglegri nýtingu, í samræmi við ákvæði þessarar greinar, V. viðauka við þennan samning og þá alþjóðasamninga sem um getur í honum.
2. Samningsaðilar skulu ekki veita ríkisborgurum hinna samningsaðilanna lakari meðferð en þeir veita eigin ríkisborgurum. Undanþágur frá þessari skyldu skulu veittar í samræmi við efnisleg ákvæði 3. gr. samnings Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um hugverkarétt í viðskiptum (sem nefnist hér á eftir „samningurinn um hugverkarétt“ (TRIPS)).
3. Samningsaðilar skulu ekki veita ríkisborgurum hinna samningsaðilanna lakari meðferð en veitt er ríkisborgurum annarra ríkja. Undanþágur frá þessari skuldbindingu skulu vera í samræmi við efnisleg ákvæði samningsins um hugverkarétt, einkum 4. og 5. gr.
4. Samningsaðilar samþykkja, að beiðni samningsaðila og með fyrirvara um samþykki allra samningsaðila, að endurskoða ákvæði um vernd hugverkaréttinda sem er að finna í þessari grein og V. viðauka með það í huga að auka þessa vernd enn frekar og stuðla að þróun viðskipta milli samningsaðilanna.

CHAPTER III PROTECTION OF INTELLECTUAL PROPERTY

ARTICLE 23

Protection of Intellectual Property

1. The Parties shall grant and ensure adequate, effective and non-discriminatory protection of intellectual property rights, including measures for the enforcement of such rights against infringement thereof, counterfeiting and piracy, in accordance with the provisions of this Article, Annex V to this Agreement and the international agreements referred to therein.
2. The Parties shall accord to each others' nationals treatment no less favourable than that they accord to their own nationals. Exemptions from this obligation must be in accordance with the substantive provisions of Article 3 of the WTO Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (hereinafter referred to as “the TRIPS Agreement”).
3. The Parties shall grant to each others' nationals treatment no less favourable than that they accord to nationals of any other State. Exemptions from this obligation must be in accordance with the substantive provisions of the TRIPS Agreement, in particular Articles 4 and 5 thereof.
4. The Parties, upon request of any Party and subject to agreement of all the Parties, shall review the provisions on the protection of intellectual property rights contained in the present Article and in Annex V, with a view to further improving the levels of protection and promoting development of trade between the Parties.

**IV. KAFLI
FJÁRFESTINGAR**

24. gr.

Fjárfestingarskilyrði

1. Samningsaðilar skulu skapa stöðug, hagstæð og gagnsæ skilyrði fyrir fyrirtæki hinna samningsaðilanna sem standa í fjárfestingum á yfirráðasvæðum þeirra eða hyggja á slíkt.
2. Fjárfestingar, sem fjárfestar samningsaðila stofna til á yfirráðasvæði annarra samningsaðila, skulu njóta fullrar verndar og öryggis og ávallt fá sanngjarna og réttláta meðferð í samræmi við þjóðarétt.

25. gr.

Eftling fjárfestinga

Samningsaðilar gera sér grein fyrir mikilvægi þess að stuðla að flæði fjárfestinga og tækni milli þeirra sem leiði til aukins hagvaxtar og þróunar. Í slíkri samvinnu felst m.a.:

- a) að leggja til viðeigandi leiðir til að finna fjárfestingarmöguleika og miðla upplýsingum um fjárfestingarreglur,
- b) að leggja fram upplýsingar um ráðstafanir samningsaðila til að ýta undir fjárfestingar erlendis (tækniástoð, fjárstuðningur, fjárfestingartryggingar o.s.frv.),
- c) að skapa lagaumhverfi sem hvetur til aukins flæðis fjárfestinga, þ.m.t. með gerð alþjóðasamninga, og
- d) að skipuleggja þróunarverkefni og koma þeim til framkvæmda, einnig með þátttöku erlendra fjárfesta.

**V. KAFLI
ÞJÓNUSTA**

26. gr.

Þjónustuviðskipti

1. Samningsaðilar skulu stefna að því að auka smám saman frelsi og opna markaði sína í þjónustuviðskiptum í samræmi við ákvæði hins almenna samnings um þjónustuviðskipti (hér á eftir nefndur „samningurinn um þjónustuviðskipti“ (GATS)), með hliðsjón af þeirri vinnu sem nú fer fram á vegum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar. Samningsaðilar skulu, í þessu skyni, endurskoða þróun þjónustugeira sam-eiginlega og skoða samþykkt ráðstafana um að auka frelsi með tilhlýðilegu tilliti til V. gr. samningsins um þjónustuviðskipti.
2. Ef samningsaðili veitir, eftir gildistöku þessa samnings, aðila, sem stendur utan þessa samnings, aukinn ávinning með tilliti til aðgangs að þjónustumarkaði skal hann vera reiðubúinn til að efna til

**CHAPTER IV
INVESTMENT**

ARTICLE 24

Investment Conditions

1. The Parties shall create stable, favourable and transparent conditions for companies of the other Parties that are making or seeking to make investments in their territories.
2. Investments of investors of a Party shall in the territories of the other Parties enjoy full protection and security and shall at all times be accorded fair and equitable treatment in accordance with international law.

ARTICLE 25

Investment Promotion

The Parties recognise the importance of promoting investment and technology flows between them as a means for achieving economic growth and development. Cooperation in this respect shall include:

- (a) appropriate means of identifying investment opportunities and information channels on investment regulations;
- (b) the provision of information on the Parties' measures promoting investment abroad (technical assistance, financial support, investment insurance etc.);
- (c) the creation of a legal environment conducive to increased investment flows, including through the conclusion of international agreements; and
- (d) the planning and implementation of development projects, including for the participation of foreign investors.

**CHAPTER V
SERVICES**

ARTICLE 26

Trade in Services

1. The Parties shall aim at achieving gradual liberalisation and the opening of their markets for trade in services in accordance with the provisions of the General Agreement on Trade in Services (hereinafter referred to as "GATS"), taking into account ongoing work under the auspices of the WTO. To this end, the Parties shall jointly review developments in services sectors and consider the adoption of liberalisation measures, with due regard to Article V GATS.
2. If a Party grants to a non-Party, after the entry into force of this Agreement, additional benefits with regard to the access to its services markets, it shall be prepared to enter into consultations in the

samráðs í sameiginlegu nefndinni með það í huga að fjalla um málið í ljósi markmiðsins sem sett er fram í 1. mgr.

Joint Committee with a view to addressing this matter in light of the objective set out in paragraph 1.

VI. KAFLI
GREIÐSLUR VEGNA YFIRSTANDANDI
VIÐSKIPTA OG FJÁRMAGNSFLUTNINGA

27. gr.

Greiðslur í yfirstandandi viðskiptum

Samningsaðilar skuldbinda sig, með fyrirvara um ákvæði 29. gr., til að heimila að unnt sé að inna af hendi allar yfirstandandi greiðslur í yfirstandandi viðskiptum í auðskiptanlegum gjaldmiðli.

28. gr.

Fjármagnsflutningar

Með hliðsjón af færslum á fjármagnsreikningi greiðslujafnaðar skulu EFTA-ríkin og Túnis tryggja, frá gildistöku þessa samnings, frjálsa fjármagnsflutninga, tengda beinum fjárfestingum í Túnis í fyrirtækjum sem eru stofnsett í samræmi við núgildandi lög, og að unnt sé að innleysa og senda heim afrakstur og hagnað af þeim.

29. gr.

Erfiðleikar vegna greiðslujafnaðar

Ef eitt eða fleiri EFTA-ríki eða Túnis á í alvarlegum erfiðleikum með greiðslujöfnuð eða ef alvarleg hættu er á að erfiðleikar skapist, er EFTA-ríkjunum eða Túnis, eftir því sem við á, heimilt að grípa til takmarkandi ráðstafana varðandi yfirstandandi viðskipti, í samræmi við skilyrði sem eru sett fram í GATT-samningnum frá 1994 og VIII. og í XIV. gr. samningsins um Alþjóðagjaldeyrissjóðinn, en þær skulu vara í takmarkaðan tíma og ekki hafa víðtækari áhrif en brýn þörf er á til að leiðrétta greiðslujöfnuð. EFTA-ríkjunum eða Túnis, eftir því sem við á, ber að tilkynna hinum samningsaðilunum þegar í stað um slíkar ráðstafanir og leggja, eins fljótt og unnt er, fram tímaáætlun um afnám þeirra.

VII. KAFLI
OPINBER INNKAUP

30. gr.

Opinber innkaup

1. Samningsaðilar skulu setja sér það markmið að auka smám saman frelsi á mörkuðum fyrir opinber innkaup sín á milli.
2. Ef samningsaðili veitir aðila, sem stendur utan þessa samnings, aðgang að innkaupamörkuðum sínum skal hann reiðubúinn að efna til samráðs í sameiginlegu nefndinni með það í huga að fjalla um málið í ljósi þess markmiðs sem fram kemur í 1. mgr.

CHAPTER VI
CURRENT PAYMENTS AND
CAPITAL MOVEMENTS

ARTICLE 27

Payments for current transactions

Subject to the provisions of Article 29, the Parties undertake to allow all current payments for current transactions to be made in a freely convertible currency.

ARTICLE 28

Capital movements

With regard to transactions on the capital account of balance of payments, the EFTA States and Tunisia shall ensure, from the entry into force of this Agreement, that capital relating to direct investments in Tunisia in companies formed in accordance with current laws can move freely and that the yield from such investments and any profit stemming therefrom can be liquidated and repatriated.

ARTICLE 29

Balance of payments difficulties

Where one or more EFTA States or Tunisia is in serious balance of payments difficulties, or under threat thereof, the EFTA States or Tunisia, as the case may be, may, in accordance with the conditions established under the GATT 1994 and Articles VIII and XIV of the Articles of Agreement of the International Monetary Fund, adopt restrictions on current transactions which shall be of limited duration and may not go beyond what is strictly necessary to remedy the balance of payments situation. The EFTA States or Tunisia, as the case may be, shall inform the other Parties forthwith and shall submit to them as soon as possible a timetable for the elimination of the measures concerned.

CHAPTER VII
GOVERNMENT PROCUREMENT

ARTICLE 30

Government procurement

1. The Parties shall set as their objective a reciprocal and gradual liberalisation of public procurement markets.
2. If a Party grants to a non-Party access to its procurement markets, it shall be prepared to enter into consultations in the Joint Committee with a view to addressing this matter in light of the objective set out in paragraph 1.

**VIII. KAFLI
EFNAHAGSSAMVINNA OG
TÆKNIÁÐSTOÐ**

31. gr.

Markmið og gildissvið

1. EFTA-rikin lýsa sig reiðubúin til að eiga samvinnu við Túnis um efnahagsmál og láta því í té tækniástoð í samræmi við innlend stefnumið sín í því skyni að:
  - a) greiða fyrir framkvæmd heildarmarkmiða þessa sammings, einkum að fjölga þeim tækifærum til viðskipta og fjárfestinga sem felast í honum,
  - b) styðja viðleitni Túnis til að ná sjálfbærri, efnahagslegri og félagslegri þróun.
2. Í allri samvinnu og ástoð skal lögð áhersla á þá geira, sem eiga í innri vanda, og þá sem aukið frelsi í efnahagsmálum Túnis hefði áhrif á, svo og á þá geira sem líklegt má telja að geti fært hagkerfi EFTA-rikjanna og Túnis nær hvert öðru, einkum þá sem auka hagvöxt og bæta atvinnuástand.

32. gr.

Aðferðir og leiðir

1. Samstarf og ástoð skulu vera tvíhliða eða innan ramma áætlana Fríverslunarsamtaka Evrópu eða vera blanda af þessu tvennu.
2. Samningsaðilar skulu starfa saman að því markmiði að finna og nota bestu aðferðir og leiðir til að koma þessum kafla til framkvæmda. Með þetta að markmiði geta þeir samræmt aðgerðir sínar og viðeigandi alþjóðastofnana.
3. Taka skal mið af vernd umhverfisins við framkvæmd ástoðar í hinum ýmsu geirum sem þetta varðar.
4. Leiðir til samstarfs og ástoðar geta m.a. verið:
  - a) upplýsingaskipti og miðlun tækni, svo og þjálfun,
  - b) framkvæmd sameiginlegra aðgerða, s.s. málþing og vinnufundir,
  - c) ástoð sem varðar tækni og stjórnun,
  - d) fjárhagslegt samstarf, s.s. forgangslán og þróunarsjóðir.

33. gr.

Svið samvinnu

Samvinna og ástoð getur náð til allra þeirra sviða sem samningsaðilar hafa komist að sameiginlegri niðurstöðu um að geti aukið möguleika Túnis til að njóta ávinnings af auknum viðskiptum og fjárfestingum á alþjóðavettvangi, sem getur einkum falist í:

**CHAPTER VIII
ECONOMIC CO-OPERATION AND
TECHNICAL ASSISTANCE**

ARTICLE 31

Objectives and Scope

1. The EFTA States declare their readiness to engage in economic co-operation and provide technical assistance to Tunisia, in accordance with their national policy objectives, in order to:
  - (a) facilitate the implementation of the overall objectives of this Agreement, in particular to enhance trading and investment opportunities arising from this Agreement;
  - (b) support Tunisia's own efforts to achieve sustainable economic and social development.
2. Co-operation and assistance shall focus on sectors suffering from internal difficulties or affected by the process of liberalisation of the Tunisian economy as well as sectors likely to bring the economies of the EFTA States and Tunisia closer together, particularly those generating growth and employment.

ARTICLE 32

Methods and means

1. Co-operation and assistance shall be carried out, bilaterally or through EFTA programmes or a combination of the two.
2. Parties shall co-operate with the objective of identifying and employing the most effective methods and means for the implementation of this Chapter. To this end they may coordinate efforts with relevant international organisations.
3. Conservation of the environment shall be taken into account in the implementation of assistance in the various sectors to which it is relevant.
4. Means of co-operation and assistance may include:
  - (a) exchange of information, transfer of technology and training;
  - (b) implementation of joint actions such as seminars and workshops;
  - (c) technical and administrative assistance;
  - (d) financial co-operation, such as preferential loans and development funds.

ARTICLE 33

Fields of co-operation

Co-operation and assistance may cover any fields jointly identified by the Parties that may serve to enhance Tunisia's capacities to benefit from increased international trade and investment, including in particular:

a) því að efla og greiða fyrir viðskiptum og auka tækifæri til markaðssóknar, b) málum er varða tolla og uppruna, þ.m.t. starfsnám á sviði tollamála, c) nútímavæðingu atvinnugreina, s.s. fiskvinnslu og eldis í sjó og vötnum, framleiðslugreina, matvælaíðnaðar, fjármálaþjónustu og ferðaþjónustu, d) tæknilegum reglum og ráðstöfunum um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna, þ.m.t. stöðlun og vottun í matvælaíðnaði, og e) aðstoð við reglusetningu og framkvæmd laga á sviðum á borð við hugverk og opinber innkaup.	(a) trade promotion, trade facilitation, and promotion of market opportunities; (b) customs and origin matters, including vocational training in the customs field; (c) modernisation of economic sectors, such as fish and aquaculture, manufacturing, food industry, financial services, tourism; (d) technical regulations and sanitary and phytosanitary measures, including standardisation and certification; and (e) regulatory assistance and implementation of laws in areas such as intellectual property and public procurement.

**IX. KAFLI
STOFNANAÁKVÆÐI OG
MÁLSMEDFERÐARÁKVÆÐI**

34. gr.

Sameiginlega nefndin

1. Sameiginleg nefnd skal hafa umsjón með og annast framkvæmd þessa samnings. Hver samningsaðili skal eiga fulltrúa í sameiginlegu nefndinni.
2. Til að framkvæmd samningsins verði eins og til er ætlast skulu samningsaðilar skiptast á upplýsingum og, að beiðni samningsaðila, efna til samráðs í sameiginlegu nefndinni. Sameiginlega nefndin skal kanna reglulega möguleikann á að fjarlægja þær hindranir sem eftir standa í vegi fyrir viðskiptum milli EFTA-ríkjanna og Túnis.
3. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að taka ákvarðanir í málum sem kveðið er á um í þessum samningi. Í öðrum málum er sameiginlegu nefndinni heimilt að gera tillögur.

35. gr.

Störf sameiginlegu nefndarinnar

1. Til að framkvæmd þessa samnings verði eins og til er ætlast kemur sameiginlega nefndin saman að beiðni samningsaðila eins oft og nauðsyn ber til en venjulega annað hvert ár.
2. Ákvarðanir nefndarinnar skulu samþykktar samhljóða.
3. Hafi fulltrúi samningsaðila í sameiginlegu nefndinni samþykkt ákvörðun með fyrirvara um að stjórnskipuleg skilyrði verði uppfyllt skal ákvörðunin taka gildi þann dag sem tilkynnt er að fallið hafi verið frá fyrirvaranum, ef ekki er kveðið á um síðari gildistökudag í ákvörðuninni.
4. Samkvæmt þessum samningi setur sameiginlega nefndin sér starfsreglur er kveða m.a. á um fundarboðun, formann og skipunartíma hans.

**CHAPTER IX
INSTITUTIONAL AND PROCEDURAL
PROVISIONS**

ARTICLE 34

The Joint Committee

1. The implementation of this Agreement shall be supervised and administered by a Joint Committee. Each Party shall be represented in the Joint Committee.
2. For the purpose of the proper implementation of this Agreement, the Parties shall exchange information and, at the request of any Party, hold consultations within the Joint Committee. The Joint Committee shall keep under review the possibility of further removal of the obstacles to trade between the EFTA States and Tunisia.
3. The Joint Committee may take decisions in the cases provided for in this Agreement. On other matters the Joint Committee may make recommendations.

ARTICLE 35

Procedures of the Joint Committee

1. For the proper implementation of this Agreement the Joint Committee shall, upon request of any Party, meet whenever necessary but normally every two years.
2. The Joint Committee shall act by common agreement.
3. If a representative in the Joint Committee of a Party has accepted a decision subject to the fulfilment of constitutional requirements, the decision shall enter into force, if no later date is contained therein, on the date at which the lifting of the reservation is notified.
4. For the purpose of this Agreement the Joint Committee shall adopt its rules of procedure which shall, inter alia, contain provisions for convening meetings and for the designation of the Chairman and his/her term of office.

5. Sameiginlega nefndin getur ákveðið að skipa undirnefndir og vinnuhópa sem hún telur þörf á til aðstoðar við að inna skyldur sínar af hendi.

36. gr.

Uppfylling skuldbindinga og samráð

1. Samningsaðilar skulu gera allar ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að uppfylla skuldbindingar sínar samkvæmt þessum samningi. Komi í ljós að túlkun og beiting þessa samnings er með mismunandi hætti skulu samningsaðilar, á grundvelli samvinnu og samráðs, gera sitt ítrasta til að finna lausn sem allir aðilar geta sætt sig við.

2. Samningsaðili getur, með skriflegum hætti, farið fram á samráð við annan samningsaðila um ráðstafanir sem hafa verið gerðar eða eru fyrirhugaðar eða önnur málefni sem hann telur að haft geti áhrif á starfrækslu þessa samnings. Samningsaðili sem fer fram á samráð skal jafnframt tilkynna hinum samningsaðilunum skriflega um það og veita allar viðeigandi upplýsingar.

3. Efna skal til samráðs í sameiginlegu nefndinni ef einhver samningsaðilanna fer fram á það innan þrjátíu daga frá viðtöku tilkynningarinnar, sem um getur í 2. mgr., með það í huga að finna lausn sem allir aðilar geta sætt sig við.

37. gr.

Bráðabirgðaráðstafanir

Telji EFTA-riki að Túnis hafi ekki eða telji Túnis að EFTA-riki hafi ekki uppfyllt skuldbindingu samkvæmt þessum samningi og hafi sameiginlega nefndin ekki fundið lausn innan þriggja mánaða sem allir aðilar geta sætt sig við er hlutaðeigandi samningsaðila heimilt að gera bráðnauðsynlegar og viðeigandi bráðabirgðaráðstafanir til að jafnvægi komist aftur á. Helst skal beita þeim ráðstöfunum sem valda minnstri röskun á framkvæmd samningsins. Tilkynna skal samningsaðilunum og sameiginlegu nefndinni þegar í stað um ráðstafanirnar sem gerðar hafa verið og skal reglubundið efnt til samráðs á vettvangi nefndarinnar og leitað leiða til að afnema þær. Ráðstafanirnar skulu afnumdar þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur eða, ef deilunni hefur verið vísað í gerðardóm, þegar úrskurður gerðardóms er fallinn og honum hefur verið framfylgt.

38. gr.

Gerðardómur

1. Heimilt er að aðili að deilu, er lýtur að túlkun á réttindum og skyldum samkvæmt þessum samningi og sem ekki hefur tekist að leysa í beinum viðræðum í sameiginlegu nefndinni innan níutíu daga frá viðtöku beiðni um samráð, vísi deilunni til gerðardóms með skriflegri tilkynningu sem er stíluð á aðra deilu-

5. The Joint Committee may decide to set up such sub-committees and working parties, as it considers necessary to assist it in accomplishing its tasks.

ARTICLE 36

Fulfilment of obligations and consultations

1. The Parties shall take all necessary measures to ensure the fulfilment of their obligations under this Agreement. Should any divergency with respect to the interpretation and application of this Agreement arise, the Parties shall make every attempt through co-operation and consultations to arrive at a mutually satisfactory resolution.

2. Any Party may request in writing consultations with any other Party regarding any actual or proposed measure or any other matter that it considers might affect the operation of this Agreement. The Party requesting consultations shall at the same time notify the other Parties in writing thereof and supply all relevant information.

3. The consultations shall take place in the Joint Committee if any of the Parties so request within 30 days from the receipt of the notification referred to in paragraph 2, with a view to finding a commonly acceptable solution.

ARTICLE 37

Provisional measures

If an EFTA State considers that Tunisia has, or if Tunisia considers that an EFTA State has failed to fulfil an obligation under this Agreement and the Joint Committee has failed to arrive at a commonly acceptable solution within 3 months, the Party concerned may take such provisional rebalancing measures as are appropriate and strictly necessary to remedy the imbalance. Priority shall be given to such measures as will least disturb the functioning of the Agreement. The measures taken shall be notified immediately to the Parties and to the Joint Committee, which shall hold regular consultations with a view to their abolition. The measures shall be abolished when conditions no longer justify their maintenance, or, if the dispute is submitted to arbitration, when an arbitral award has been rendered and complied with.

ARTICLE 38

Arbitration

1. Disputes between the Parties, relating to the interpretation of rights and obligations under this Agreement, which have not been settled through direct consultations or in the Joint Committee within 90 days from the date of the receipt of the request for consultations, may be referred to arbitra-

aðila. Senda skal afrit af tilkynningunni til allra samningsaðilanna. Ef fleiri en einn samningsaðili leggur deilumálið í gerðardóm og fleiri en einn aðili tengist sama máli skal, þegar það er gerlegt, koma á fót einum gerðardómi til að taka deilumálin til umfjöllunar.

2. Fjallað er um stofnun og starfsemi gerðardómsins í VI. viðauka. Úrskurður gerðardóms er endanlegur og bindandi fyrir deiluaðila.

X. KAFLI LOKAÁKVÆÐI

39. gr.

Þróunarákvæði

1. Samningsaðilar skuldbinda sig til að endurskoða samning þennan í ljósi frekari þróunar efnahagslegra samskipta á alþjóðavettvangi, s.s. innan ramma Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar, og kanna í ljósi allra þátta, sem máli skipta, möguleika á að þróa og styrkja frekar þá samvinnu sem til hefur verið stofnað með samningi þessum og láta hana ná til sviða sem hann tekur ekki til. Samningsaðilar geta falið sameiginlegu nefndinni að kanna þennan möguleika og leggja fram tillögur þar að lútandi þegar við á, einkum með það fyrir augum að hefja samningaviðræður.

2. Samningar, sem grundvallast á þeirri málsmeðferð sem um getur í 1. mgr., eru með fyrirvara um fullgildingu eða samþykki samningsaðila eins og gert er ráð fyrir í málsmeðferðarreglum þeirra.

40. gr.

Viðaukar og bókanir

Viðaukar og bókanir við samning þennan eru óaðskiljanlegur hluti hans. Sameiginlega nefndin getur ákveðið að gera breytingar á viðaukum og bókunum.

41. gr.

Breytingar

1. Þegar sameiginlega nefndin hefur samþykkt breytingar á samningi þessum skulu þær lagðar fyrir samningsaðila til fullgildingar, staðfestingar eða samþykkis.

2. Breytingarnar öðlast gildi á fyrsta degi þriðja mánaðar eftir að síðasta skjalið um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki hefur verið afhent til vörslu nema sameiginlega nefndin ákveði annað.

3. Texta breytinga og skjölum um staðfestingu skal komið í vörslu hjá vörsluaðila.

tion by any Party to the dispute by means of a written notification addressed to the other Party to the dispute. A copy of this notification shall be communicated to all Parties. Where more than one Party requests the submission to an arbitral tribunal of a dispute with the same Party relating to the same question a single arbitral tribunal should be established to consider such disputes whenever feasible.

2. The constitution and functioning of the arbitral tribunal shall be governed by Annex VI. The award of the arbitral tribunal shall be final and binding upon the Parties to the dispute.

CHAPTER X FINAL PROVISIONS

ARTICLE 39

Evolutionary clause

1. The Parties undertake to review the present Agreement in light of further developments in international economic relations, i.a. in the framework of the WTO, and to examine in this context and in the light of any relevant factor, the possibility of further developing and deepening the co-operation under this Agreement and to extend it to areas not covered therein. The Parties may instruct the Joint Committee to examine this possibility and, where appropriate, to make recommendations to them, particularly with a view to opening up negotiations.

2. Agreements resulting from the procedure referred to in paragraph 1 will be subject to ratification or approval by the Parties in accordance with their own procedures.

ARTICLE 40

Annexes and Protocols

The Annexes and the Protocols to this Agreement are an integral part of it. The Joint Committee may decide to amend the Annexes and Protocols.

ARTICLE 41

Amendments

1. Amendments to this Agreement shall, after approval by the Joint Committee, be submitted to the Parties for ratification, acceptance or approval.

2. Unless otherwise agreed by the Parties, amendments shall enter into force on the first day of the third month following the deposit of the last instrument of ratification, acceptance or approval.

3. The text of the amendments as well as the instruments of acceptance shall be deposited with the Depositary.

42. gr.

Tengsl við aðra alþjóðasamninga

1. Samningur þessi skal ekki koma í veg fyrir að tollabandalögum, fríverslunarsvæðum og samningum um landamæraviðskipti verði haldið við eða til þeirra stofnað, svo fremi það hafi ekki áhrif á fyrirkomulag viðskiptanna sem kveðið er á um í samningi þessum.
2. Samningsaðilar staðfesta réttindi sín og skyldur samkvæmt samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina og öðrum samningum á grundvelli hans og samkvæmt öðrum alþjóðasamningum sem þeir eiga aðild að.
3. Þegar samningsaðili gerist aðili að tollabandalagi eða fríverslunarsamningi við þriðja aðila skal hann vera reiðubúinn til samráðs við annan samningsaðila, fari sá samningsaðili fram á það.

43. gr.

Aðild

1. Sérhver nýr aðili að Fríverslunarsamtökum Evrópu getur gerst aðili að samningi þessum, svo fremi sameiginlega nefndin ákveði að samþykkja aðild hans með þeim kjörum og skilyrðum sem hlutaðeigandi samningsaðilar og inngönguríkið kunna að semja um. Aðildarskjalíð skal afhent vörsluaðila.
2. Að því er varðar inngönguríki skal samningur þessi taka gildi á fyrsta degi þriðja mánaðar eftir að aðildarskjal þess hefur verið afhent til vörslu eða núverandi samningsaðilar hafa samþykkt aðildarskilmálana, hvort sem síðar verður.

44. gr.

Uppsögn og niðurfelling samningsins

1. Hver samningsaðili getur sagt upp samningi þessum með því að tilkynna vörsluaðila það skriflega. Uppsögnin tekur gildi sex mánuðum eftir að tilkynningin berst vörsluaðila.
2. Ef EFTA-ríki segir upp samningnum um stofnun Fríverslunarsamtaka Evrópu fellur aðild þess að samningi þessum af þeim sökum niður sama dag og uppsögnin tekur gildi.

45. gr.

Gildistaka.

1. Samningur þessi er með fyrirvara um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki. Skjöl um fullgildingu, staðfestingu eða samþykki skulu afhent vörsluaðila.
2. Samningur þessi öðlast gildi 1. júní 2005 gagnvart samningsaðilum, sem þá hafa afhent fullgildingar- eða staðfestingarskjöl sín til vörslu, að því til-

ARTICLE 42

Relation to other international agreements

1. This Agreement shall not preclude the maintenance or establishment of customs unions, free trade areas and arrangements for frontier trade insofar as they do not have the effect of altering the trade arrangements provided for in this Agreement.
2. The Parties confirm their rights and obligations under the WTO and the other agreements negotiated thereunder to which they are party, and under any other international agreement to which they are a party.
3. When a Party enters into a customs union or free trade agreement with a third party it shall, upon request by any other Party, be prepared to enter into consultations with the requesting Party.

ARTICLE 43

Accession

1. Any new Member of the European Free Trade Association, may accede to this Agreement, provided that the Joint Committee decides to approve its accession, on terms and conditions to be negotiated between the acceding State and the Parties concerned. The instrument of accession shall be deposited with the Depositary.
2. In relation to an acceding State, this Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the deposit of its instrument of accession, or the approval of the terms of accession by the existing Parties, whichever is later.

ARTICLE 44

Withdrawal and expiration

1. Each Party may withdraw from this Agreement by means of a written notification to the Depositary. The withdrawal shall take effect six months after the date on which the notification is received by the Depositary.
2. Any EFTA State which withdraws from the Convention establishing the European Free Trade Association shall *ipso facto* on the same day as the withdrawal takes effect cease to be a Party to this Agreement.

ARTICLE 45

Entry into force

1. This Agreement is subject to ratification, acceptance or approval. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depositary.
2. This Agreement shall enter into force on 1 June 2005 in relation to those Signatory States which by then have deposited their instruments of ratification

skildu að Túnis sé eitt þeirra ríkja sem hefur afhent skjöl sín um fullgildingu eða staðfestingu til vörslu.

3. Ef samningur þessi öðlast ekki gildi 1. júní 2005 öðlast hann gildi á fyrsta degi annars mánaðar eftir að Túnis og a.m.k. eitt EFTA-ríki hafa afhent skjöl sín um fullgildingu til vörslu.

4. Að því er varðar EFTA-ríki, sem afhendir fullgildingarskjal sitt til vörslu eftir að samningur þessi hefur öðlast gildi, öðlast samningur þessi gildi á fyrsta degi annars mánaðar eftir að skjalið hefur verið afhent vörsluaðila.

5. EFTA-ríki getur, ef stjórnskipuleg skilyrði þess leyfa það, beitt samningi þessum til bráðabirgða. Vörsluaðila skal tilkynnt um bráðabirgðabeitingu samnings þessa samkvæmt þessari grein.

46. gr.

Vörsluaðili

Ríkisstjórn Noregs skal vera vörsluaðili.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

Gjört í Genf 17. desember 2004 í tveimur frumritum, hvort um sig bæði á ensku og frönsku, og eru báðir textarnir jafngildir. Komi upp ágreiningur skal enska útgáfan gilda. Einu frumriti á hvoru tungumáli um sig skal komið í vörslu ríkisstjórnar Noregs.

Fyrir hönd Lýðveldisins Túnis

Fyrir hönd Íslands

Fyrir hönd Furstadæmisins Liechtensteins

Fyrir hönd Konungsríkisins Noregs

Fyrir hönd Ríkjasambandsins Sviss

-----

or acceptance with the Depositary, provided that Tunisia is among the States that have deposited their instruments of ratification or acceptance.

3. In case this Agreement does not enter into force on 1 June 2005 it shall enter into force on the first day of the second month following the latter date on which Tunisia and at least one EFTA State have deposited their instruments of ratification.

4. In relation to an EFTA State depositing its instrument of ratification, after this Agreement has entered into force, the Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the deposit of its instrument.

5. If its constitutional requirements permit, any EFTA State may apply this Agreement provisionally. Provisional application of this Agreement under this paragraph shall be notified to the Depositary.

ARTICLE 46

Depositary

The Government of Norway shall act as Depositary.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised hereto, have signed this Agreement.

Done at Geneva, this 17th day of December 2004, in two original copies, each in the English and the French languages, both texts being equally authentic. In case of conflict the English version shall prevail. One original for each language shall be deposited with the Government of Norway.

For the Republic of Tunisia

For the Republic of Iceland

For the Principality of Liechtenstein

For the Kingdom of Norway

For the Swiss Confederation
